

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Theologiae Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et
Exercitiis Accommodatæ Libri IV**

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. IV. Vtrum intentio Ministri sit pars Eucharistiæ, aliorúmque
Sacramentorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

esse moraliter præsentia & permanentia, hoc est, perinde serviunt ad usum Eucharistiæ, ac si essent physicè præsentia: & hæc moralis præsentia seu permanentia tunc primum definit, quando species panis desinunt continere Corpus Christi: vel meliùs: quando desinunt esse species panis.

765. *Objicies 2.* Potest totum hoc Sacramentum explicari per formam physicè præsentem: ergo non est cur recurramus ad verba præterita. Probatur antecedens. Possumus dicere, Sacramentum hoc ultra corpus & species constitui per negationem revocationis verborum. Nam etiam si verba præcessissent, si tamen postea essent revocata à Christo (nam revocatio Ministri non sufficeret) jam non amplius servirent ad hoc, ut species essent signum præsentia Christi. Ità olim philosophatus est Romæ P. Antonius Mangilius.

ꝛ. Negando antecedens: ad probationem Respondeo, eâ ad summum probari, præter verba præterita etiam includi negationem revocationis, seu meliùs: includi voluntatem Dei non auferendi unquam Corpus Christi post verba prolata, quamdiu manent species panis: sed non probatur, verba præterita non etiam includi: quia semper verum est, quod per verba præterita fiat nobis sensibilis præsentia Corporis Christi, adeoque in ratione Sacramenti includantur verba præterita.

CONTROVERSIA IV.

Virum Intentio Ministri sit Pars Eucharistiæ, aliorumque Sacramentorum.

768. *C*ard. de Lugo hanc questionem excitavit, & docuit, in omnibus Sacramentis, exceptâ Eucharistiâ, Intentionem Ministri esse partem constitutivam Sacramentorum: quam sententiam deduxit ex Regula partium: Nam cæteris omnibus positis, solâ intentione non positâ, non est positum Sacramentum. De fundamento excipiendi Eucharistiâ postea videbimus.

Hanc Lugonis doctrinam, quâ vult, Intentionem esse partem aliorum Sacramentorum, agit P. Dicastillo tanquam singularem, toti antiquitati, & manifestæ rationi contrariam. Vetum P. Dicastillo omni suo conatu apud posteritatem adeo nihil effecit, ut famosi Recentiores, cæteroque opinonibus Lugonis non singulariter additi, in hoc tamen puncto Lugonem sint secuti: Antonius Perez, Pallavicinus, Arriaga, Esparza.

DICO. Intentio Ministri est intrinsecè constitutiva omnium Sacramentorum, etiam Eucharistiæ. Quoad alia Sacramenta probatur Conclusio ex Regula partium, & de hoc jam supra dictum est. Nunc id agendum, ut Conclusionem argumento univèrsali probemus. Illud est intrinsecè constitutivum Sacramenti, sine quo, cæteris omnibus positis, non est signum sensibile, ha-

bens virtutem causandi gratiam: sed solâ intentione non positâ, cætera omnia non continentur signum sensibile causativum gratia: ergo hoc Minor probatur. Sacramenta in ratione signi causativi Gratia, constituuntur per hoc, quod includant actiones vel verba prolata nomine Christi, ut supra dictum, & communiter est receptum, atqui seclutâ intentione, omnibus cæteris positis, actio & verba inclusa in Sacramentis non habent hanc denominationem, quod fiant nomine Christi: ergo solâ intentione absentis, cæteris omnibus positis, non manet signum causativum Gratia Minor est evidens, quia denominatio hæc: *actio nem hanc esse factam nomine Christi*, habetur formaliter ab intentione Ministri. cum enim sit prolatio verborum secundum se sit indifferens, ut fiat vel nomine proprio vel alieno, debet per aliquid determinari, ut fiat nomine alieno: atque non determinatur ab alio quàm ab intentione Ministri, ut jam superius declaratum est. Ergo.

Hoc argumentum procedit aequè de Eucharistiâ ac cæteris Sacramentis. Nam verba consecratoria (quæ Lugo fatetur includi in Eucharistiâ) non quomodocumque sumpta, nec Corpus Christi præcitè prout subsistat species, habent in Sacramentalem causandi gratiam, sed verba ut prolata nomine Christi, & corpus ut continentur sub speciebus vi verborum prolatorum nomine Christi: sic enim & non aliter Christus suo corpori & sanguini applicavit sua merita. Ex hoc denique argumento responderetur ad fundamentum quo Lugo inductus est, ut Eucharistiam exciperet.

769. *Objicit ergo Lugo:* Intentio non requiritur formaliter ad constituendum Sacramentum in ratione sensibilis, sive, non est ipsa sensibilis Eucharistiæ. Nam ipsa intentio in se non est sensibilis, sed sentitur per verba: virtus intentionis tantum requiritur, ut Corpus Christi sub speciebus ponatur per verba, quo effectus debet nihil ulterius operatur, sed Corpus Christi sub speciebus operatur adæquatè gratiam. *ꝛ.* Hoc argumento probaretur, quod nec verba essent constitutiva hujus Sacramenti: si enim Corpus Christi sub speciebus existens est causa adæquatè Gratia, tunc hoc complexum est adæquatè Sacramentum: sed in hoc complexo non includuntur verba Ministri, quibus conficit hoc Sacramentum: ergo &c. Itaque

ꝛ. Sensibilitatem hujus Sacramenti non esse quidem ipsam intentionem, sed verba: verba reddunt indivisibiliter & æqualiter sensibilem tam præsentiam Christi quàm intentionem Ministri, quia verba non significant præsentiam Christi nisi dependent ab intentione Ministri: verba enim significant Christum esse præsentem vi intentionis Ministri: hinc si verba sint ingnum falsum respectu intentionis, sunt ingnum ad constituendum Sacramentum: atque sentent signum falsum, si non adesset intentio: ergo sine intentione non possunt verba constituere

stituere hoc Sacramentum : atqui verba constituunt hoc Sacramentum, vt fatetur Lugo : ergo etiam intentio constituit hoc Sacramentum.
 70. 3. Corpus Christi non esse adæquatam causam Gratiæ, sed vnâ cum verbis, prout sunt verba Christi : hoc autem formaliter habent per intentionem, vt probatum est : ergo non minùs Intentio quàm verba constituunt Eucharistiam.

770. Oficies 2. & vniuersaliter, ad probandum, quòd nullum Sacramentum constituatur per Intentionem Ministri. Si Intentio Ministri esset intrinsecè constitutiva Sacramentorum, tunc etiam potestas Ministri esset intrinsecè constitutiva Sacramentorum quæ administrat ; nam de illa pariter procedit regula, scilicet, quòd ablatâ potestate, manente intentione & omnibus cæteris, non daretur Sacramentum : consequens est absurdum : ergo &c. Minor probatur : nam si hoc concedatur, vterius deducetur, quòd in Sacramento Ordinis, quo quis consecratur Sacerdos, includatur non solum character baptismalis ipsius ordinandi, sed etiam ordinantis character duplex, videlicet baptismalis & Episcopalis : item includerentur omnes characteres omnium retrò Episcoporum in ea serie, quâ ab invicem sunt successivè creati, quia per horum omnium characteres videtur constitui potestas ordinantis : ergo si potestas ordinantis includatur in Sacramento Ordinis, omnes illi characteres includentur, quod vitium videtur inconueniens.

71. Si Regula partium æquè procederet de his omnibus, sicut procedit de Intentione, tunc concedendæ essent omnes sequela, & negandum esset, eas absurdas, sicut non est absurdum concedere (prout vi regulæ concedendum est) quòd in denominatione, quâ ego denominor *Posterius Adami*, includantur omnes Generationes retrò factæ meorum majorum vsque ad Adamum : quia quacunque mediâ generatione ablatâ, cæteris manentibus, ego non ero *ex posteris Adami*. Cæterum

Ad Objectionem 2. directè, concedendo primam sequelam & negando minorem : ad cuius probationem negatur sequela & paritas. Concedo quidem includi Characterem baptismalem ipsius ordinandi, & Characterem Episcopalem Ordinantis, nego tamen characterem priorum ordinarum includi, quia de illis Regula partium non procedit. Nam si per possibile vel impossibile existerent isti duo characteres cum cæteris actionibus ad ordinationem requisitis, & nullus alius character præcessisset, esset valida ordinatio & verum Sacramentum, quia actiones procederent ab habente potestatem, quæ adæquatè constituitur per characterem, & per voluntatem Christi instituentis hoc Sacramentum : Character dici potest Potestas Ordinis intrinseca, Voluntas verò Christi Potestas extrinseca.

771. Obicies 3. Intentio Ministri sæpè est peccaminosa, vt quando Sacramentum admi-

nistrat ex malo fine, vel in Statu peccati : atqui actus peccaminosus non potest esse constitutivus Sacramenti, quod est opus Dei ; ergo &c. Hoc argumentum bene retorquet Lugo in Sacramento Matrimonij, cuius constitutivum est consensus internus, & tamen ille consensus sæpè est peccaminosus. Respondet ergo citatus Card. n. 139. nullum esse inconueniens, quòd Sacramentum constituatur & componatur partialiter ex peccato. Nam illa actio non causat Gratiam, nec movet Deum vt est actio hominis huius qui est Minister, sed vt est actio facta nomine Christi, & vt sic est laudabilis, laudabilitate extrinsecâ : sicut quando famulus dat Eleemosynam, ex iussu domini, per actum peccaminosum, quæ datio Eleemosynæ prout est actio domini dantis Eleemosynam per famulum, movet Deum ad retributionem, & quandoque Ecclesiam ad concedendas Indulgentias, & pauperem accipientem movet ad gratiarum actionem, licet prout est à famulo, si famulus det ex mala intentione, displiceat Deo, & non mereatur gratiarum actionem, nec Indulgentias.

CONTROVERSIA V.

An, & quâ ratione substantia Panis & Vini constituent intrinsecè Sacramentum Eucharistia.

772. Certum est, substantiam panis & vini non esse partem Eucharistiæ secundum existentiam præsentem pro tunc quando est Eucharistia. Nam de fide est, hanc desinere post consecrationem. Imò negatio huius existentia seu durationis significatur per verba consecrationis, vt infra probabo. Hoc supposito

Questio est, an, hoc quod est : panem & vinum præexistente sub speciebus istis, sit de essentia Eucharistiæ.

Quidam Recentiores apud Card. de Lugo & Arriagam dixerunt, Concilium Florentinum, quando dixit, Materiam huius Sacramenti esse panem & vinum, per panem & vinum non intellexisse ipsam substantiam, sed solas species remanentes. Quæ assertio si vera esset, sequeretur, substantiam panis & vini ne quidem in ratione præexistentis & termini transcuntis esse de essentia Eucharistiæ. quia si darentur species sine substantia panis & vini ante consecrationem, sicut dantur post consecrationem, haberetur sufficiens materia consecrationis & Sacramenti.

Card. de Lugo, & Arriaga, pro certo supponunt, quòd in hoc casu non posset fieri consecratio : hoc tamen non aliter probant, nisi quòd Florentinum assignaverit pro Materia Panem & Vinum.

Ad hoc tamen fundamentum responderi posset, Florentinum locutum esse de casibus occurrentibus secundum præsentem cursum rerum, & non de casu nunquam eventuro, qualis esset, si darentur species sine substantia ; sicut etiam ibi-

Gggg ; dem